

Friezenkerk Rome, Bedevaart TST, 28ste Zondag d/h Jaar, 15 oktober 2017

In een interview in 2008, aan het begin van de financiële crisis, spreekt een handelaar in aandelen over een bijzondere ervaring die hij tijdens zijn werk opdeed. Op zekere dag aan het begin van de financiële crisis wordt hij opgebeld door een van zijn klanten die al zijn geld dreigt te verliezen. Deze smeekt de optieman daarom wel tweemaal wanhopig: “haal me toch uit deze misère!” De hele dag zit de optieman te denken aan deze wanhoopskreet. Dankzij deze ervaring, zo zegt hij zelf, wordt hij meer ‘filosofisch’ en vraagt zich af:

“Of Petrus aan de poort van hemel tegen mij zal zeggen ‘kom maar binnen’ – ik betwijfel het. Ik verdien een hoog inkomen, maar of dat de samenleving helpt?” Hij begint zich af te vragen wat de prioriteit in zijn leven is en hij doet dat ook nog eens in het licht van de eeuwigheid.

God nodigt allen uit tot Zijn bruiloftsmaal. En de vraag is: heeft deze uitnodiging voor ons prioriteit? De verhouding tussen God en het volk Israël in het Oude Testament en die tussen Christus en de Kerk in het Nieuwe Testament worden dikwijls aangeduid als de verhouding tussen bruidegom en bruid. Het bruiloftsmaal is een beeld van de viering van de liefde tussen God en de mens in het eeuwig leven, maar ook in dit leven. Centraal staat dan ook in het kerkelijk leven een feestmaal, dat van de Eucharistie, de onbloedige presentstelling van Christus’ kruisoffer, dat een maaltijd karakter heeft. In de Eucharistie gaat de hemel even voor ons open en hebben we al bij voorbaat deel aan het eeuwig bruiloftsmaal, niet alleen als aan een beeld ervan, maar als een daadwerkelijk ‘voorproefje’, in theologische termen een ‘voorpand’.

Maar is dat bruiloftsmaal, die liefdevolle relatie die God met ons in Jezus wil aangaan, daadwerkelijk prioriteit voor ons? Dat is de hamvraag. De parabel van het bruiloftsmaal richt Jezus in eerste instantie tot de hogepriesters en de farizeeën. Dezen hebben goed door dat hij met de parabel een verwijt tot hen richt. God heeft hun profeten gestuurd om hen uit te nodigen tot Zijn Rijk, Zijn bruiloftsmaal, maar zij hebben de uitnodiging afgeslagen. Dat bruiloftsmaal hoeft van hen niet zo. Ze hebben andere prioriteiten die voorgaan.

In de versie van deze parabel volgens Lucas worden de excuses uitgebreid opgesomd om aan de uitnodiging te ontkomen:

“Ik heb een akker gekocht en moet die noodzakelijk gaan bekijken; ik verzoek u mij wel te willen verontschuldigen ... Ik heb vijf span ossen gekocht en moet ze gaan proberen ... Ik ben zo pas getrouwd, daarom kan ik niet komen” (Lucas 14,18-20).

Zaken en het meisje worden aangevoerd om de uitnodiging tot het bruiloftsmaal af te slaan. Ze zijn maar al te herkenbare prioriteiten.

Vervolgens wordt de uitnodiging gericht tot mensen die zomaar langs de kruispunten van de wegen gevonden kunnen worden: daarmee worden wij, de heidenen, de niet-Joden, bedoeld, ook nu, vandaag. De uitnodiging tot het bruiloftsmaal, een liefdevolle relatie met God, geldt nog steeds en is dus nog uiterst actueel. Maar laten we wel wezen: ook Jezus’ verwijt is uiterst actueel. Want de christenen deden en doen het niet beter dan eertijds de Joden.

Veel christenen, gedoopt en gevormd, laten de uitnodiging deel te nemen aan het hemels bruiloftsmaal, en ook aan het voorpand van het hemels bruiloftsmaal, de Eucharistie, links liggen. Vanwege gebrek aan geloof, soms uit nauw verholen of openlijke vijandigheid tegenover de Kerk en de boodschap die zij brengt, vaak uit onverschilligheid. Kerk en Eucharistie zijn geen prioriteit, in tegenstelling tot veel andere dingen: sport, vrijetijdsbesteding of werk – ook op zondag.

Soms moet er iets gebeuren, zoals in het leven van boven genoemde aandelenhandelaar, willen mensen zich bewust worden van de vraag welke de fundamentele prioriteiten in hun leven zijn. Het komt voor dat God een ervaring toelaat, waardoor iemand zich op zijn prioriteiten gaat beraden. Op heel radicale wijze gebeurde dat in het leven van de Italiaanse heilige Franciscus.

Deze zoon van een schatrijke lakenkoopman in Assisi stelt zich aanvankelijk als prioriteit een schitterende militaire carrière. Daarom doet hij ook als militair mee in de oorlog van zijn vaderstad Assisi met Perugia. Maar Perugia wint de oorlog en Franciscus wordt krijgsgevangen gemaakt. Eenmaal vrijgekocht door zijn vader keert hij volkomen gedesilluseerd en depressief terug naar huis. Maar langzamerhand gebruikt God deze ervaring om Franciscus de echte prioriteit van zijn leven te laten ontdekken, zijn roeping. In het vervallen kerkje van San Damiani zegt de gekruisigde tot hem:

“Franciscus, ga mijn huis herstellen! Je ziet toch dat het geheel aan het vervallen is.”

In eerste instantie denkt Franciscus dat dit verzoek de restauratie van het lokale kerkje betreft dat in verval is. Maar al spoedig ontdekt hij de ware prioriteit van zijn leven: dat is de Kerk als gemeenschap van gelovigen in de wereld van zijn tijd te herstellen die door verschillende oorzaken in verval was geraakt. En die door verwereldlijking uit het oog was verloren wat haar prioriteit was: mensen uitnodigen tot het hemels bruiloftsmaal.

Door Jezus letterlijk na te volgen in grote armoede en overgave maakt Franciscus de voetsporen van Jezus in de Kerk, die bijna waren uitgewist, weer helder zichtbaar. De Franciscaanse beweging die hij op gang bracht en die zich vanuit Italië verbreidde als een olievlek, zette al spoedig velen in Europa aan het denken over de ware prioriteit van het leven: ja zeggen op de uitnodiging van Christus om deel te nemen aan het bruiloftsmaal, aangericht door Zijn Vader.

God nodigt ons allen uit tot Zijn bruiloftsmaal. En Hij vraagt dat wij dat zien als de ware prioriteit in ons leven: wanneer we in vieringen horen lezen uit de Heilige Schrift of er thuis voor onszelf uit lezen, wanneer we de Kerk het geloof in de Verrezen Heer horen verkondigen. Daarnaast kan God ook in ons leven ervaringen toelaten om ons te helpen herinneren aan de ware prioriteit in het leven. Het is zaak op deze tekenen attent te zijn. Mogen door deze Eucharistieviering, de viering van het onderpand van het hemels bruiloftsmaal, onze ogen opengaan voor wat de ware prioriteit van ons leven moet zijn: ja zeggen op Gods uitnodiging om met Hem in Christus een liefdevolle relatie aan te gaan. Amen.

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk
Aartsbisschop van Utrecht